ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 29.05.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

209

ZÁKON
České národní rady
ze dne 18. května 1990
o komerčních právnících a právní pomoci jimi poskytované

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon upravuje

a) postavení komerčních právníků,

b) způsob a formy poskytování právní pomoci komerčními právníky,

c) samosprávu komerčních právníků.

(2) Tento zákon se nevztahuje na poskytování právní pomoci podle jiných právních předpisů.

§ 2

(1) Komerční právník poskytuje právní pomoc fyzickým a právnickým osobám ve věcech souvisejících s jejich podnikatelskou činností jako nezávislé povolání, a to tím, že poskytuje právní porady, zpracovává právní rozbory, sepisuje smlouvy a jiné listiny, zastupuje v řízení před soudy, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak, orgány hospodářské arbitráže a státní správy, popřípadě v řízení před jinými orgány.

(2) Komerční právník může poskytovat právní pomoc jen podle tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ
POSTAVENÍ KOMERČNÍHO PRÁVNÍKA

Oddíl první
Oprávnění k výkonu povolání

§ 3

Komerčním právníkem je ten, kdo je zapsán v seznamu komerčních právníků (dále jen „seznam“) vedeném Komorou komerčních právníků České republiky (dále jen „Komora“).

§ 4

(1) Komora zapíše do dvou měsíců od doručení písemné žádosti do seznamu každého, kdo

a) má plnou způsobilost k právním úkonům,

b) získal vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice,

c) vykonával po dobu alespoň pěti let právní praxi nebo po dobu tří let právní praxi jako právní čekatel u komerčního právníka (dále jen „právní čekatel“),

d) je bezúhonný,

e) složil profesní zkoušku,

f) po splnění podmínek uvedených v písmenech a) až e) složil do rukou předsedy Komory tento slib: „Slibuji na své svědomí a občanskou čest, že budu zachovávat ústavu, ostatní zákony a další obecně závazné právní předpisy, svědomitě plnit povinnosti komerčního právníka, vystupovat důstojně a čestně a dodržovat povinnost mlčenlivosti o všech skutečnostech, o nichž se dovím v souvislosti s poskytováním právní pomoci.“.

(2) Komora do seznamu nezapíše toho,

a) kdo je v pracovním, služebním, členském nebo jiném obdobném poměru, popřípadě vykonává jinou placenou činnost s výjimkou pracovního poměru vysokoškolského učitele nebo vědecké, umělecké a publicistické činnosti,

b) komu bylo uloženo jako disciplinární opatření vyškrtnutí ze seznamu, a to po dobu stanovenou v rozhodnutí o uložení tohoto disciplinárního opatření.

(3) O zápisu do seznamu vydá Komora komerčnímu právníkovi osvědčení.

§ 5

Složení profesní zkoušky se nevyžaduje u toho, kdo vykonává alespoň po dobu pěti let

a) funkci státního arbitra, soudce z povolání nebo státního notáře,

b) povolání advokáta,

c) vědeckou nebo vysokoškolskou pedagogickou činnost v oboru právo.

§ 6

(1) Komora může započítat do doby pětileté právnické praxe požadované v § 4 odst. 1 písm. c) zcela nebo zčásti dobu jiné praxe obdobné praxi právní.

(2) Komora může zkrátit doby uvedené v § 4 odst. 1 písm. c) a v § 5.

§ 7

(1) K profesní zkoušce musí Komora připustit každého uchazeče o zápis do seznamu, který splňuje podmínky stanovené v § 4 odst. 1 písm. a) až d), popřípadě v § 6; profesní zkoušky se konají alespoň dvakrát ročně.

(2) Komora umožní složení slibu uvedeného v § 4 odst. 1 písm. f) každému uchazeči o zápis do seznamu, který splňuje podmínky stanovené v § 4 odst. 1 písm. a) až e), a to nejpozději do jednoho měsíce od doručení písemné žádosti uchazeče o zápis do seznamu.

§ 8

(1) Ze seznamu Komora vyškrtne toho,

a) kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,

b) kdo byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena,

c) kdo byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin v souvislosti s poskytováním právní pomoci,

d) komu bylo Komorou uloženo disciplinární opatření vyškrtnutí ze seznamu,

e) kdo nesplní povinnost stanovenou v § 16 a v § 44 odst. 2,

f) kdo písemně požádal Komoru o vyškrtnutí ze seznamu.

(2) Ze seznamu může Komora vyškrtnout toho, kdo byl pravomocně odsouzen za jiný úmyslný trestný čin, než který je uveden v odstavci 1 písm. c).

§ 9

(1) Komora pozastaví komerčnímu právníkovi výkon činnosti podle tohoto zákona

a) jestliže začal vykonávat funkci nebo činnost uvedenou v § 4 odst. 2 písm. a),

b) po dobu výkonu trestu odnětí svobody nebo trvání trestu zákazu činnosti poskytovat právní pomoc.

(2) Komora může pozastavit komerčnímu právníkovi výkon činnosti podle tohoto zákona

a) byla-li proti němu podána obžaloba pro úmyslný trestný čin, a to až do vynesení pravomocného rozhodnutí,

b) bylo-li zahájeno řízení o jeho způsobilosti k právním úkonům, a to až do pravomocného rozhodnutí, kterým se toto řízení končí.

(3) Pozastavení výkonu činnosti zapíše Komora do seznamu, pominou-li důvody pro pozastavení výkonu činnosti, Komora pozastavení výkonu činnosti zruší.

Oddíl druhý
Práva a povinnosti komerčního právníka

§ 10

(1) Komerční právník je vázán ústavou, zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta.

(2) Komerční právník je oprávněn a povinen chránit práva a oprávněné zájmy svého klienta. Jedná přitom čestně a svědomitě, důsledně využívá všechny zákonné prostředky a uplatňuje vše, co podle svého přesvědčení a příkazů klienta pokládá za prospěšné.

(3) Komerční právník není vázán příkazy klienta, pokud jde o obsah právního názoru.

§ 11

(1) Každý má právo na poskytnutí právní pomoci.

(2) Komerční právník je povinen odmítnout poskytnutí právní pomoci, jestliže

a) ve věci již poskytl právní pomoc jinému, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o právní pomoc žádá,

b) protistranu zastupuje komerční právník, s nímž poskytuje právní pomoc společně,

c) projednání věci se zúčastnila osoba blízká[1]) komerčnímu právníkovi.

§ 12

(1) Komerční právník může odstoupit od smlouvy o poskytnutí právní pomoci tehdy, dojde-li k narušení důvěry mezi ním a klientem, neposkytuje-li klient potřebnou součinnost nebo nesložil-li klient bez vážného důvodu přiměřenou zálohu na odměnu za poskytnutí právní pomoci; komerční právník tak učiní vždy, zjistí-li dodatečně skutečnosti uvedené v § 11 odst. 2.

(2) Komerční právník je povinen po dobu patnácti dnů ode dne, kdy oznámil klientovi odstoupení od smlouvy o poskytnutí právní pomoci, učinit všechny neodkladné úkony, pokud klient neučinil jiné opatření.

§ 13

(1) Komerční právník je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právní pomoci. Této povinnosti jej může zprostit pouze klient písemným prohlášením; i v tomto případě je však komerční právník povinen zachovat mlčenlivost, pokud je to v zájmu klienta.

(2) Povinnost zachovávat mlčenlivost se nevztahuje na případy, jde-li o zákonem uloženou povinnost překazit a oznámit spáchání trestného činu.

(3) Povinnost mlčenlivosti je povinen zachovávat i ten, kdo byl vyškrtnut ze seznamu nebo ten, jemuž byl výkon činnosti podle tohoto zákona pozastaven.

(4) Povinnost mlčenlivosti podle odstavců 1 až 3 se vztahuje i na pracovníky komerčního právníka a pracovníky Komory.

§ 14

(1) Komerční právník poskytuje právní pomoc za odměnu; má právo žádat od klienta přiměřenou zálohu.

(2) Výši odměny a způsob jejího určení stanoví prováděcí předpis.

§ 15

(1) Komerční právník odpovídá klientovi za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s poskytováním právní pomoci. Komerční právník odpovídá za škodu způsobenou klientovi i tehdy, byla-li škoda způsobena v souvislosti s poskytnutím právní pomoci jeho zástupcem nebo jeho pracovníkem; případná odpovědnost těchto osob podle občan-skoprávních nebo pracovněprávních předpisů není dotčena.

(2) Komerční právník se odpovědnosti podle odstavce 1 zprostí, prokáže-li, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat.

§ 16

(1) Komerční právník je před zahájením poskytování právní pomoci povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s poskytováním právní pomoci; pokud komerční právník zaměstnává pracovníky, je povinen uzavřít rovněž smlouvu o pojištění své odpovědnosti za škodu vzniklou pracovníkům při plnění pracovních povinností nebo v přímé souvislosti s ním, za kterou komerční právník odpovídá podle zákoníku práce.[2])

(2) Pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s poskytováním právní pomoci, musí trvat po celou dobu, po kterou komerční právník poskytuje právní pomoc; pojištění za škodu vzniklou pracovníkům musí trvat po celou dobu, po kterou komerční právník pracovníky zaměstnává.

§ 17

(1) Komerční právník je povinen Komoře ohlásit své sídlo; poskytují-li komerční právníci právní pomoc společně, má tuto povinnost komerční právník určený smlouvou.

(2) Komerční právník je dále povinen oznámit Komoře skutečnosti uvedené v § 8 odst. 1 písm. c), § 8 odst. 2 a § 9 odst. 1 a 2.

Oddíl třetí
Způsob poskytování právní pomoci

§ 18

Komerční právníci mohou poskytovat právní pomoc též společně.

§ 19

(1) Právní vztahy vyplývající ze společného poskytování právní pomoci si komerční právníci upraví písemnou dohodou o společném poskytování právní pomoci.

(2) Klientům odpovídá každý komerční právník samostatně; jde-li však o společného klienta a není-li dohodnuto něco jiného, odpovídají komerční právníci tomuto klientovi společně a nerozdílně.

§ 20

Komerční právník a komerční právníci, kteří poskytují právní pomoc společně, mohou mít jen jedno sídlo.

§ 21

(1) Komerční právník se v rámci svého pověření může dát zastoupit jiným komerčním právníkem, umožňuje-li to zvláštní předpis.

(2) Při jednotlivých úkonech může komerčního právníka zastoupit právní čekatel nebo jiný pracovník komerčního právníka.

(3) Nemůže-li komerční právník poskytovat právní pomoc, ustanoví bez odkladu v dohodě s jiným komerčním právníkem za sebe tohoto komerčního právníka zástupcem; neučiní-li tak, určí zástupce Komora.

(4) Zastoupení podle odstavců 1 a 2 není možné proti vůli klienta.

ODDÍL ČTVRTÝ
Disciplinární odpovědnost

§ 22

(1) Za závažné nebo opětovné porušení povinností podle tohoto zákona (dále jen „disciplinární provinění“) se komerčnímu právníku uloží, nejde-li o trestný čin, některé z těchto disciplinárních opatření:

a) písemné napomenutí,

b) pokuta až do výše 10 000 Kčs,

c) vyškrtnutí ze seznamu až na dobu pěti let.

(2) Výnos pokut připadá Komoře.

§ 23

(1) O uložení disciplinárního opatření rozhoduje disciplinární senát Komory v disciplinárním řízení zahájeném na návrh předsedy dozorčí rady.

(2) Návrh na zahájení disciplinárního řízení může být podán do dvou měsíců ode dne, kdy se předseda dozorčí rady o disciplinárním provinění dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy k disciplinárnímu provinění došlo.

(3) Rozhodnutí o uložení disciplinárního opatření musí být písemné a musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku; pro jeho doručování se použijí přiměřeně ustanovení pracovněprávních předpisů o doručování rozhodnutí o uložení kárného opatření.[3])

§ 24

(1) Proti rozhodnutí disciplinárního senátu Komory, jímž bylo jako disciplinární opatření uloženo písemné napomenutí nebo pokuta, může komerční právník nebo předseda dozorčí rady podat do patnácti dnů od jeho doručení odvolání; odvolání má odkladný účinek.

(2) O odvolání rozhoduje představenstvo Komory, které přezkoumávané rozhodnutí buď potvrdí nebo zruší. Zruší-li představenstvo Komory napadené rozhodnutí, je disciplinární senát Komory vázán právním názorem představenstva Komory.

§ 25

Rozhodnutí disciplinárního senátu Komory, jímž bylo jako disciplinární opatření uloženo vyškrtnutí ze seznamu, přezkoumává podle zvláštních předpisů[4]) na návrh komerčního právníka, jehož se rozhodnutí týká, Nejvyšší soud České republiky; návrh lze podat ve lhůtě stanovené zvláštními předpisy.[5])

ČÁST TŘETÍ
PRÁVNÍ ČEKATEL A DALŠÍ PRACOVNÍCI

§ 26

Právním čekatelem je ten, kdo je zapsán v seznamu právních čekatelů vedeném Komorou.

§ 27

Komora zapíše do dvou měsíců od doručení písemné žádosti do seznamu právních čekatelů každého, kdo

a) má plnou způsobilost k právním úkonům,

b) získal vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice,

c) je bezúhonný,

d) je v pracovním poměru u komerčního právníka.

§ 28

Právní praxi vykonává právní čekatel u komerčního právníka. Cílem právní praxe je, aby si právní čekatel osvojil pod přímým vedením a dohledem komerčního právníka znalosti a zkušenosti potřebné k poskytování právní pomoci.

§ 29

Komora může komerčnímu právníkovi na náklady spojené s výchovou právního čekatele přispívat.

§ 30

(1) Komora vyškrtne ze seznamu právních čekatelů toho právního čekatele, který skončil pracovní poměr u komerčního právníka; skončení pracovního poměru je právní čekatel povinen oznámit Komoře.

(2) Ustanovení § 8, 9 a § 17 odst. 2 platí pro právního čekatele přiměřeně.

§ 31

Komerční právník může zaměstnávat v pracovním poměru další pracovníky.

§ 32

Pracovněprávní vztahy právních čekatelů a dalších pracovníků komerčního právníka se řídí zvláštními předpisy.[6])

ČÁST ČTVRTÁ
SAMOSPRÁVA KOMERČNÍCH PRÁVNÍKŮ

§ 33

(1) Zřizuje se Komora se sídlem v Praze.

(2) Komora je samosprávnou organizací sdružující všechny komerční právníky zapsané v seznamu vedeném Komorou.

(3) Komora je právnickou osobou.

§ 34

Komora má tyto orgány:

a) celostátní sněm komerčních právníků,

b) představenstvo,

c) dozorčí radu,

d) disciplinární komisi.

§ 35

(1) Nejvyšším orgánem Komory je celostátní sněm komerčních právníků (dále jen „sněm“).

(2) Právo účastnit se jednání sněmu mají všichni komerční právníci.

(3) Sněm svolává představenstvo Komory nejméně jednou za tři roky. Představenstvo Komory je povinno sněm svolat vždy, požádá-li o to písemně alespoň třetina všech komerčních právníků nebo požádá-li o to dozorčí rada, a to nejpozději do dvou měsíců.

(4) Komerční právník může písemně pověřit jiného komerčního právníka, aby ho zastupoval na sněmu; zastoupený komerční právník se považuje za přítomného na sněmu.

(5) Sněm se může platně usnášet jen tehdy, je-li přítomna nadpoloviční většina všech komerčních právníků. K platnosti usnesení je potřebný souhlas nadpoloviční většiny přítomných komerčních právníků.

§ 36

Sněm

a) volí přímou a tajnou volbou na dobu tří let z komerčních právníků členy představenstva Komory, dozorčí rady a disciplinární komise; členy těchto orgánů také tajným hlasováním odvolává,

b) schvaluje organizační řád, volební řád a disciplinární řád,

c) schvaluje výši příspěvků na činnost Komory,

d) schvaluje výši náhrady za ztrátu času výkonem funkcí v orgánech Komory,

e) projednává a schvaluje zprávu o činnosti ostatních orgánů Komory,

f) může zrušit nebo změnit rozhodnutí představenstva Komory,

g) usnáší se o všech dalších věcech, které si vyhradí.

§ 37

(1) Představenstvo rozhoduje o

a) určení zástupce komerčního právníka podle § 21 odst. 3,

b) opravných prostředcích podle § 24 odst. 2,

c) všech věcech podle tohoto zákona, pokud o nich nerozhodují jiné orgány Komory.

(2) Představenstvo Komory dále

a) vede seznam komerčních právníků a seznam právních čekatelů a provádí v těchto seznamech zápisy,

b) svolává sněm,

c) schvaluje zkušební řád pro profesní zkoušky a jmenuje členy zkušební komise zejména z řad komerčních právníků a státních arbitrů, popřípadě z řad soudců, prokurátorů, státních notářů, advokátů a dalších odborníků právní teorie a praxe,

d) spravuje majetek Komory,

e) chrání a prosazuje zájmy komerčních právníků ve všech oblastech,

f) pravidelně informuje komerční právníky o činnosti Komory; za tím účelem zajišťuje studijní, publikační, dokumentační a informační činnost,

g) činí veškerá opatření nezbytná k činnosti Komory,

h) vykonává další činnost podle tohoto zákona, pokud nepřísluší jiným orgánům Komory.

(3) Představenstvo Komory volí a odvolává ze svých členů předsedu a místopředsedy Komory. Předseda zastupuje Komoru navenek a jedná jejím jménem ve všech věcech; činí rovněž neodkladná rozhodnutí v době mezi zasedáními představenstva Komory a řídí pracovníky Komory. Místopředsedové zastupují předsedu Komory v rozsahu určeném organizačním řádem.

(4) Představenstvo Komory se schází zpravidla jednou měsíčně; schůze představenstva Komory svolává předseda Komory.

§ 38

Dozorčí rada

a) kontroluje plnění usnesení sněmu a kontroluje rovněž činnost představenstva Komory; za tím účelem musí být dozorčí radě umožněn přístup ke všem dokladům Komory,

b) dohlíží nad řádným poskytováním právní pomoci podle tohoto zákona,

c) volí ze svých členů předsedu, který řídí činnost dozorčí rady; předseda dozorčí rady podává návrh na zahájení disciplinárního řízení.

§ 39

Disciplinární komise volí ze svých členů předsedu, který řídí činnost komise. Předseda disciplinární komise jmenuje z členů komise předsedu a ostatní členy tříčlenného disciplinárního senátu Komory.

§ 40

Funkce v orgánech Komory jsou čestné; za jejich výkon je vyplácena náhrada za ztrátu času a náhrada hotových výdajů.

§ 41

(1) Podrobnosti o organizaci Komory, o jejích orgánech, o působnosti těchto orgánů a o počtu členů představenstva Komory, dozorčí rady a disciplinární komise stanoví organizační řád.

(2) Podrobnosti o volbách stanoví volební řád.

(3) Podrobnosti o disciplinárním řízení upraví disciplinární řád.

ČÁST PÁTÁ
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ, ZMOCŇOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 42

Uchazeč o zápis do seznamu, který nebyl Komorou zapsán, nebo komerční právník, který byl Komorou ze seznamu vyškrtnut, s výjimkou vyškrtnutí podle § 8 odst. 1 písm. d), anebo komerční právník, jemuž bylo poskytování činnosti podle tohoto zákona pozastaveno, má právo domáhat se ochrany u soudu.

§ 43

Komerční právník je oprávněn poskytovat právní pomoc na celém území České republiky.

§ 44

(1) Uchazeče o zápis do seznamu, jehož písemná žádost dojde Komoře do jednoho roku od nabytí účinnosti tohoto zákona, zapíše Komora po složení slibu do seznamu, pokud splňuje podmínky stanovené v § 4 odst. 1 písm. a) až d).

(2) Uchazeč zapsaný do seznamu podle odstavce 1, nejde-li o uchazeče uvedeného v § 5, je povinen složit profesní zkoušku nejpozději do jednoho roku od zápisu do seznamu, nejpozději však do 31. prosince 1991.

§ 45

(1) Do ustavení představenstva Komory a disciplinární komise podle tohoto zákona vykonává jejich působnost ústředí Unie podnikových právníků České republiky; do ustanovení dozorčí rady podle tohoto zákona vykonává její působnost dozorčí rada Unie podnikových právníků České republiky.

(2) Ústředí podnikových právníků České republiky svolá sněm nejpozději do 31. prosince 1990.

§ 46

Ministerstvo spravedlnosti České republiky vydá vyhlášku k provedení § 14 odst. 2.

§ 47

Povolení udělená občanům k poskytování právní pomoci podle nařízení vlády České republiky č. 1/1988 Sb., o prodeji zboží a poskytování jiných služeb občany na základě povolení národního výboru, pozbývají platnosti dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 48

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1990.

Šafařík v. r.

Pithart v. r.

1) § 116 občanského zákoníku.

2) § 187 až 205b zákoníku práce.

3) § 266a zákoníku práce.

4) § 244 až 250 občanského soudního řádu.

5) § 247 odst. 2 občanského soudního řádu.

6) Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a předpisy jej provádějící.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.